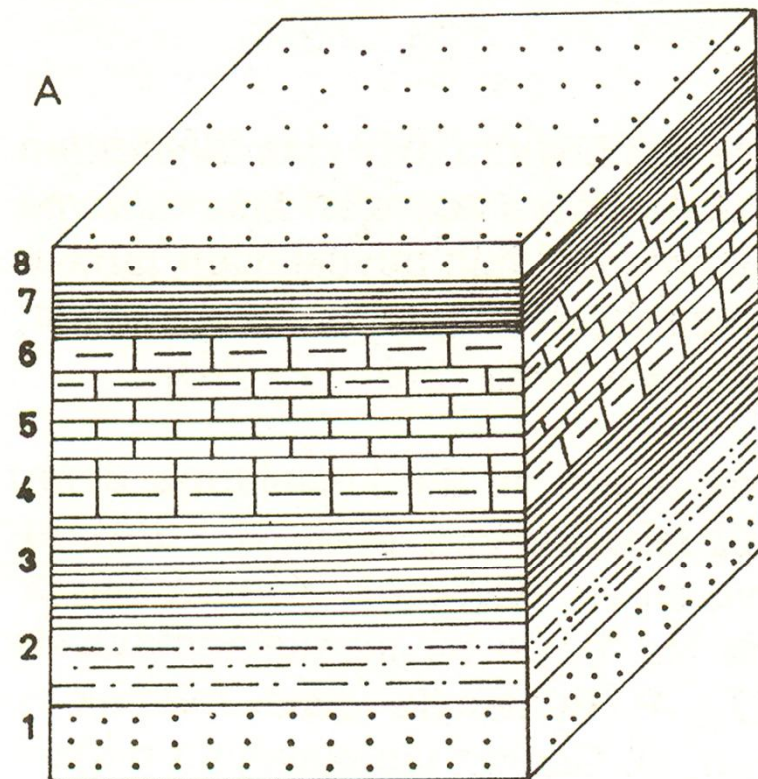

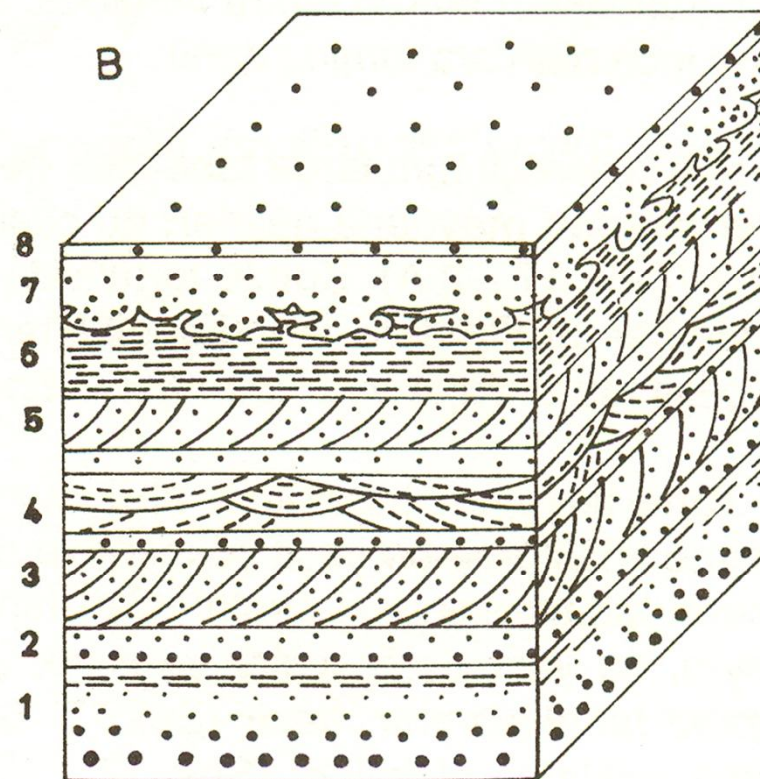
JEOLojİ: TABAKALANMA

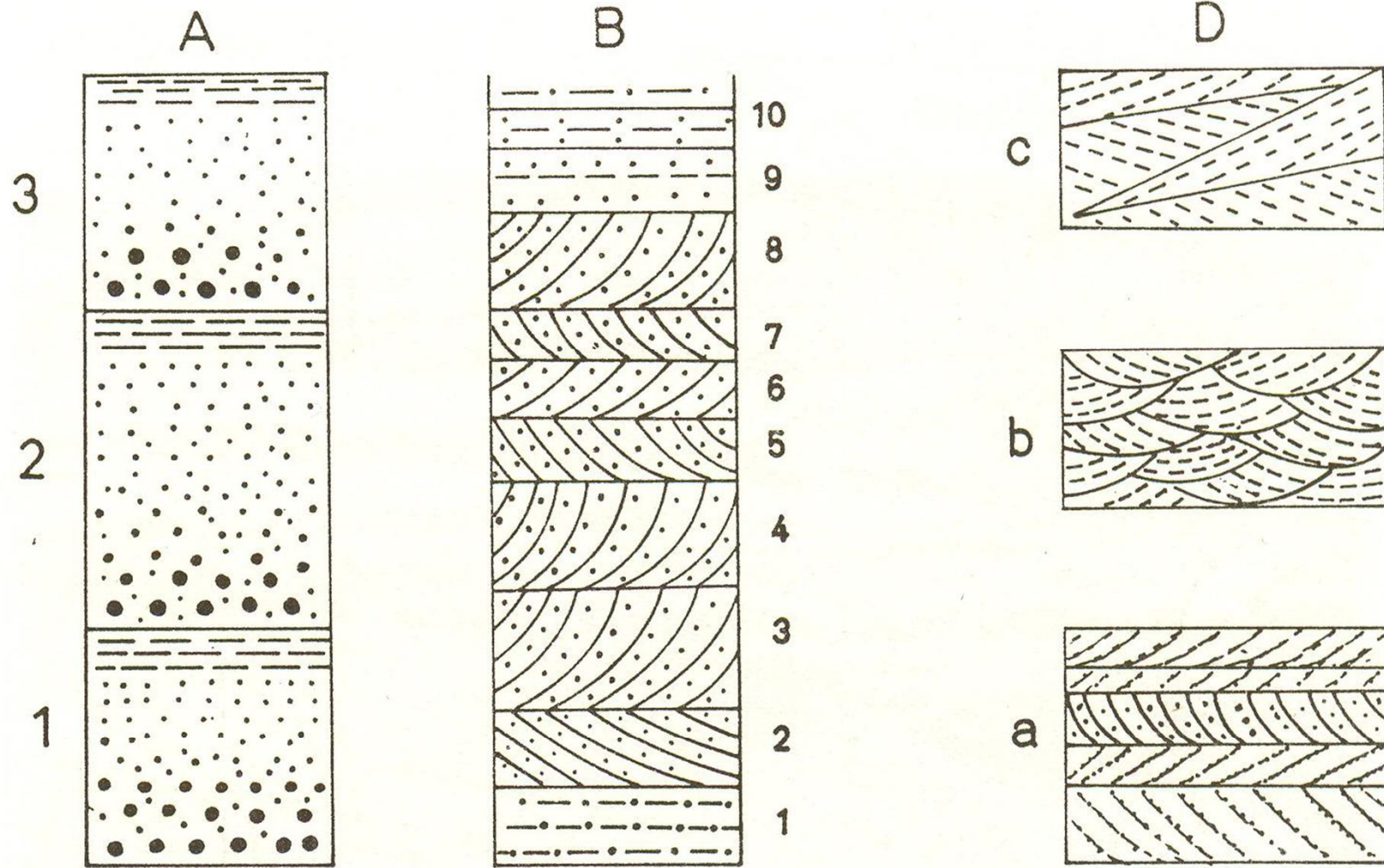
Dr. Muhammet BAHADIR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Coğrafya Bölümü

A

B

Heterojen Tabakalanma çeşitleri.

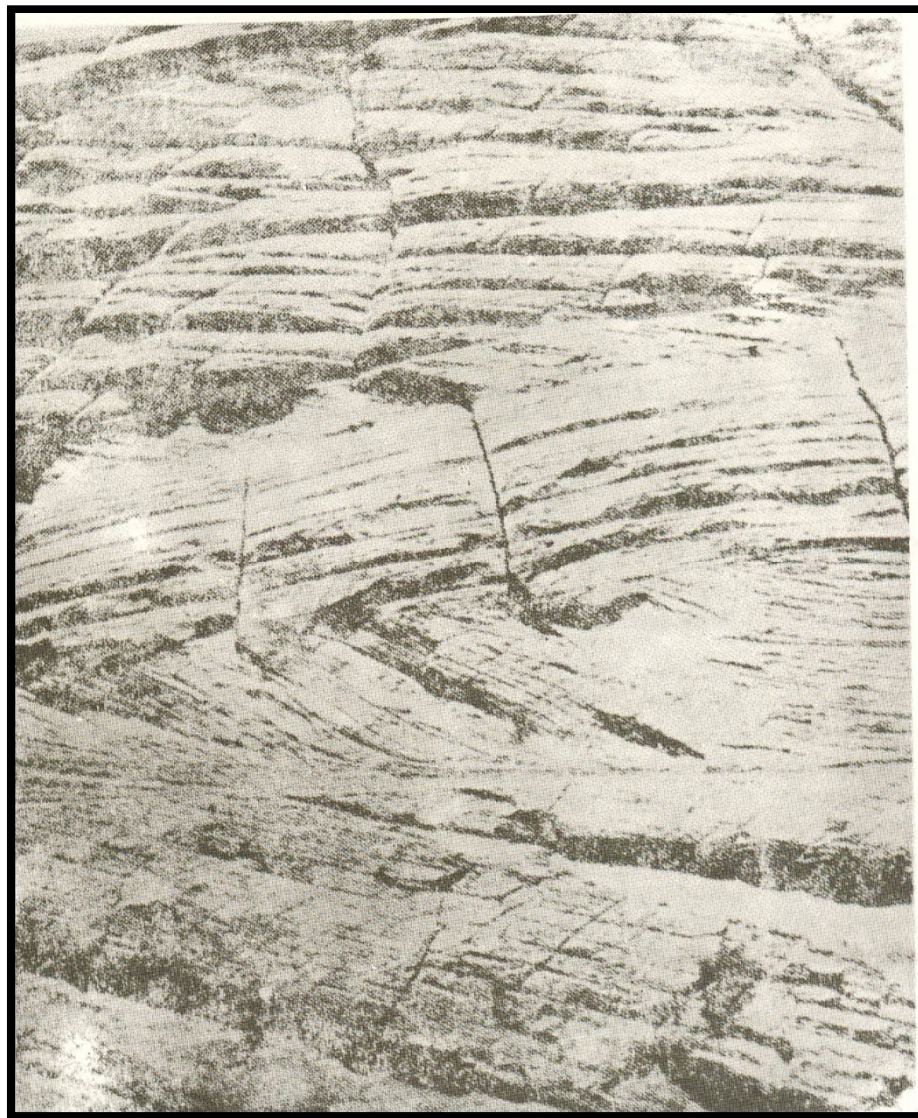
A: Dereceli tabakalanma, B: Çapraz tabakalanma. D: Çapraz tabakalanma çeşitleri: a- levha şeklinde, b- mercek şeklinde. c - kama şeklinde çapraz tabakalanma.

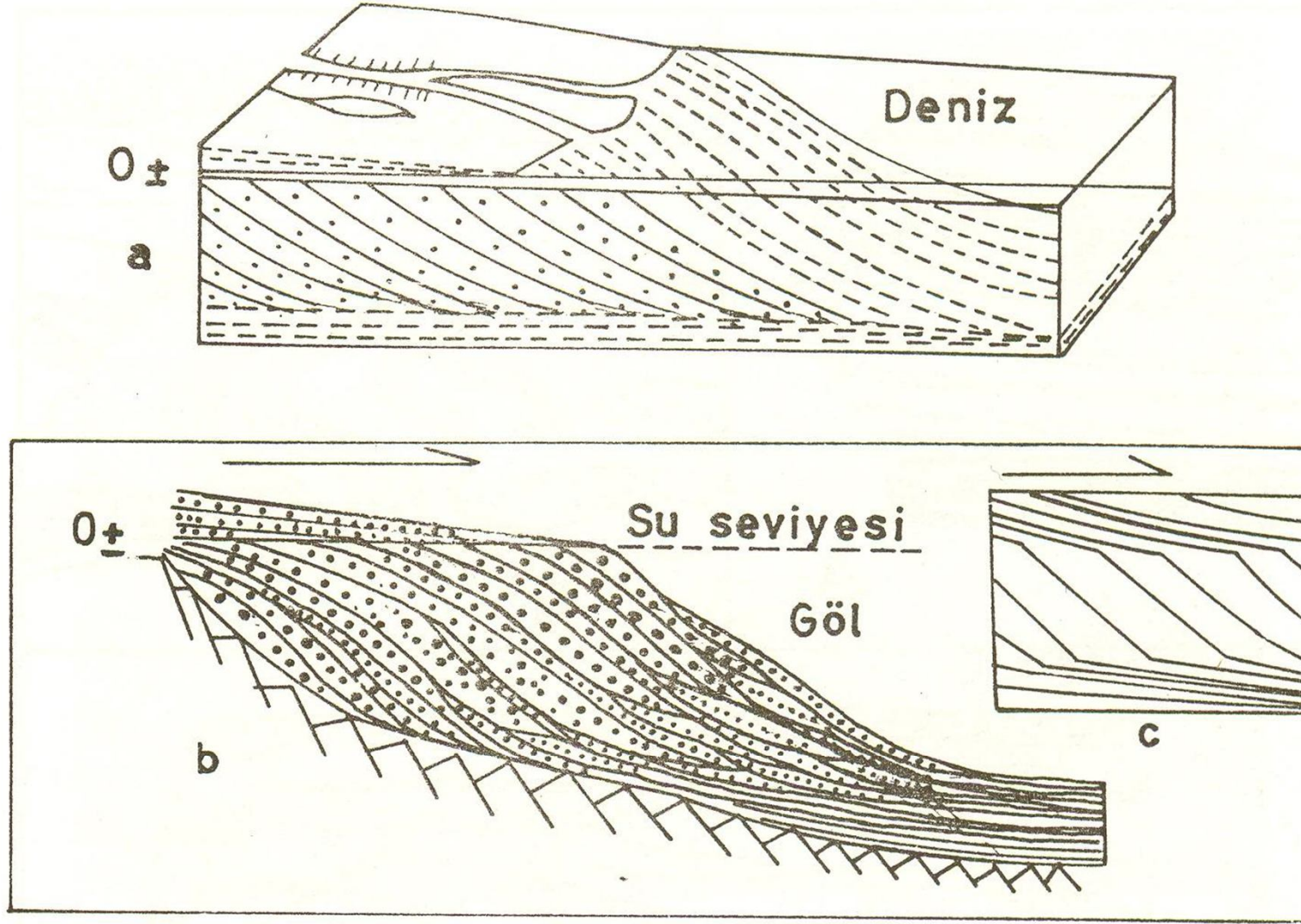

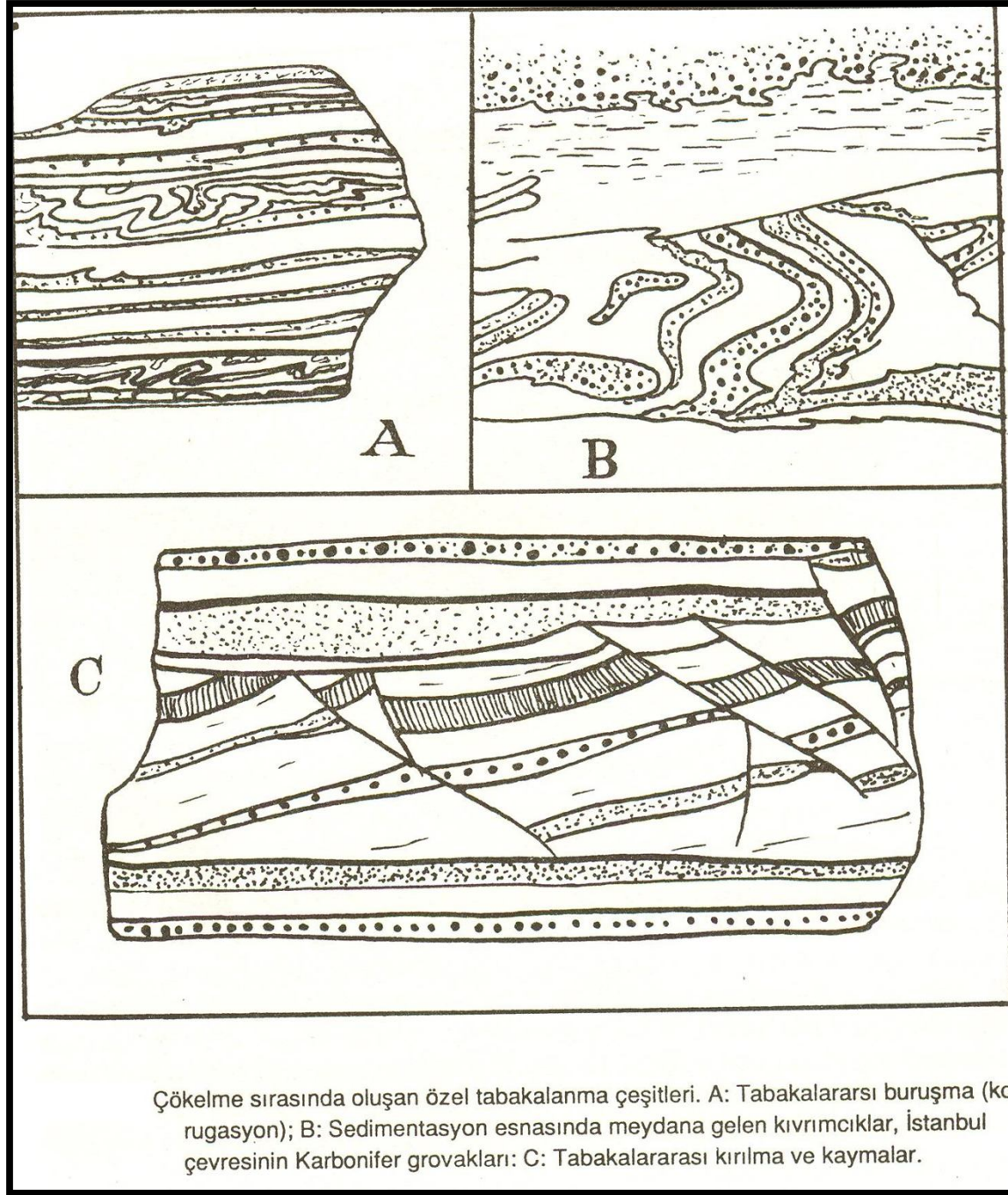

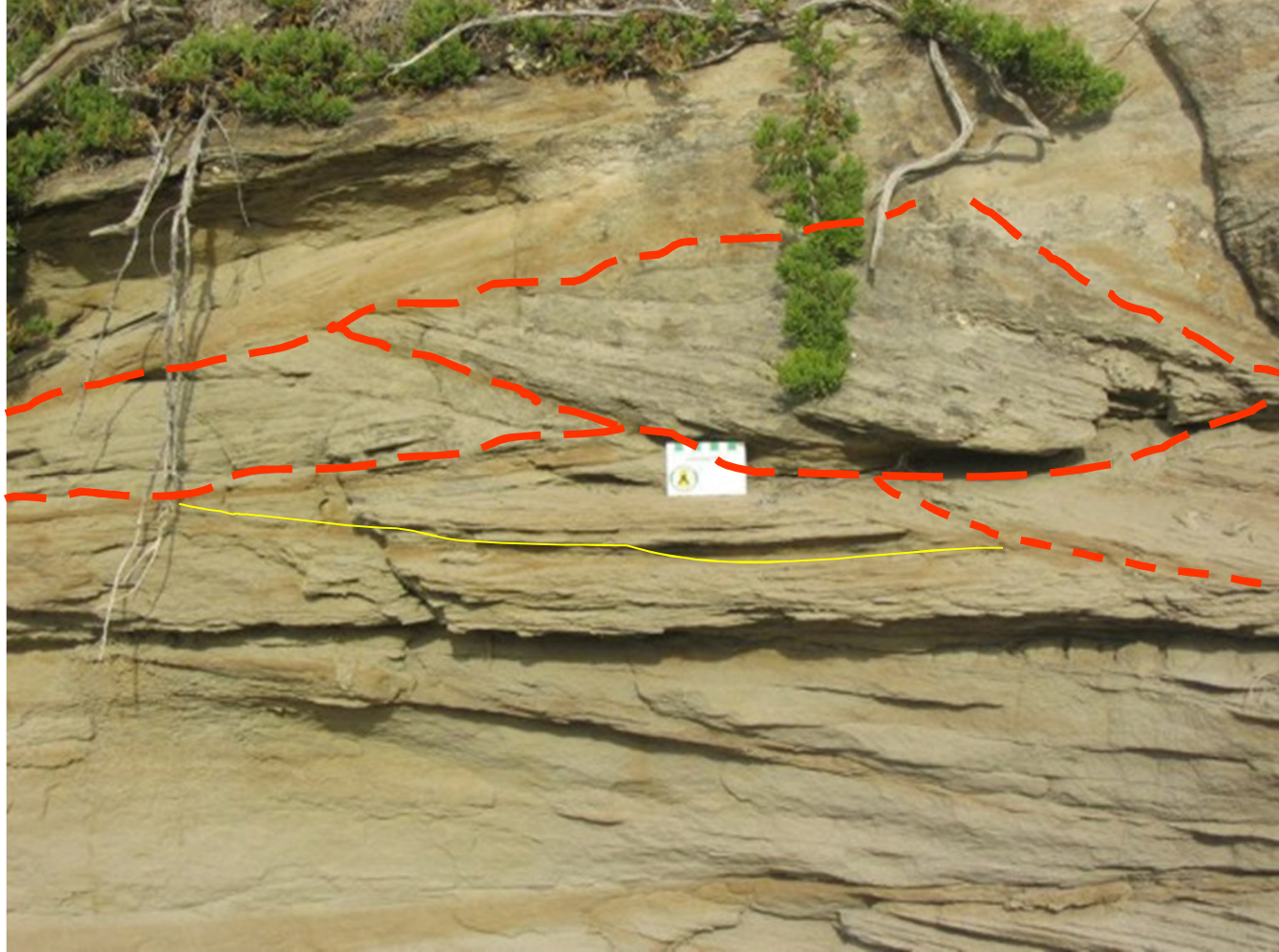

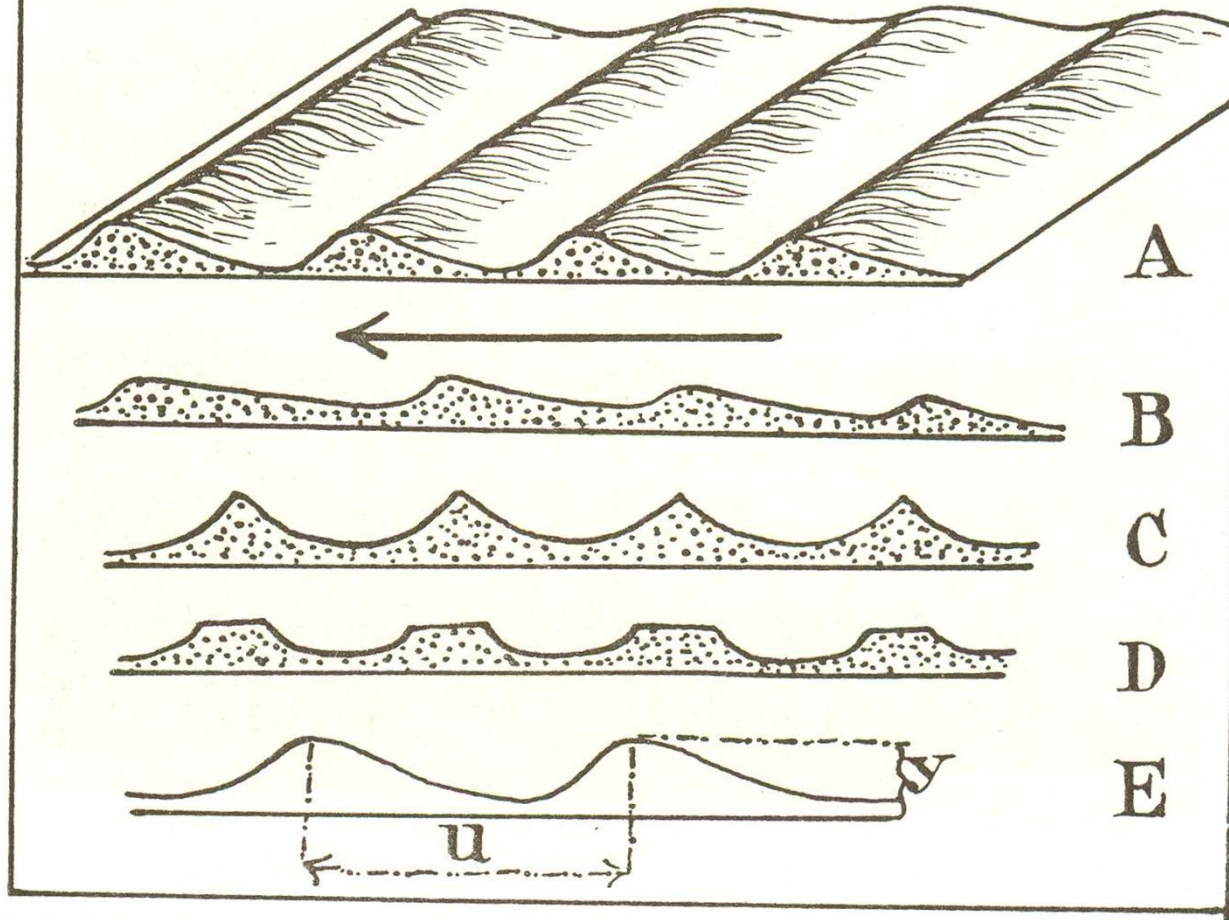
Deltalarda oluşan tabakalanma örnekleri a: denizde; b: glde; c:  farklı eēimde delta tortulaşması.

Teknemi çapraz tabakalanma

Tabakaların üstyüzeylerinde oluşan ripilmark şekilleri.

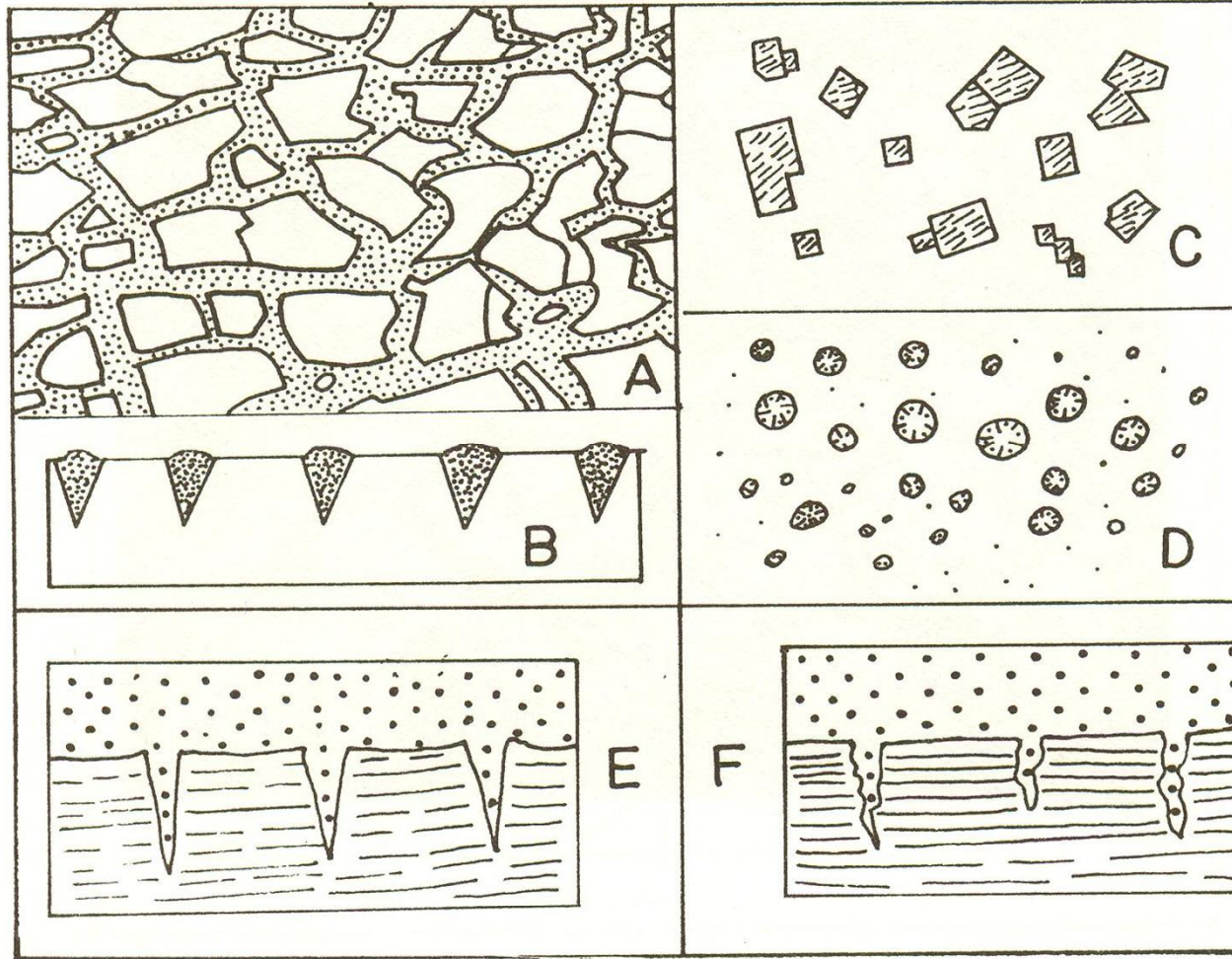
A: Ripilmarkların görünümü:

B: Asimetrik ripilmarklar, akıntı izleri; ok; akıntı yönü;

C: Simetrik ripilmarklar dalga izleri;

D: Sivri uçları aşınmış / simetrik ripilmarklar;

E: Bir ripilmarkın uzunluk (u) ve yüksekliği (y).

Tabaka yüzeylerinde oluşan şekiller.

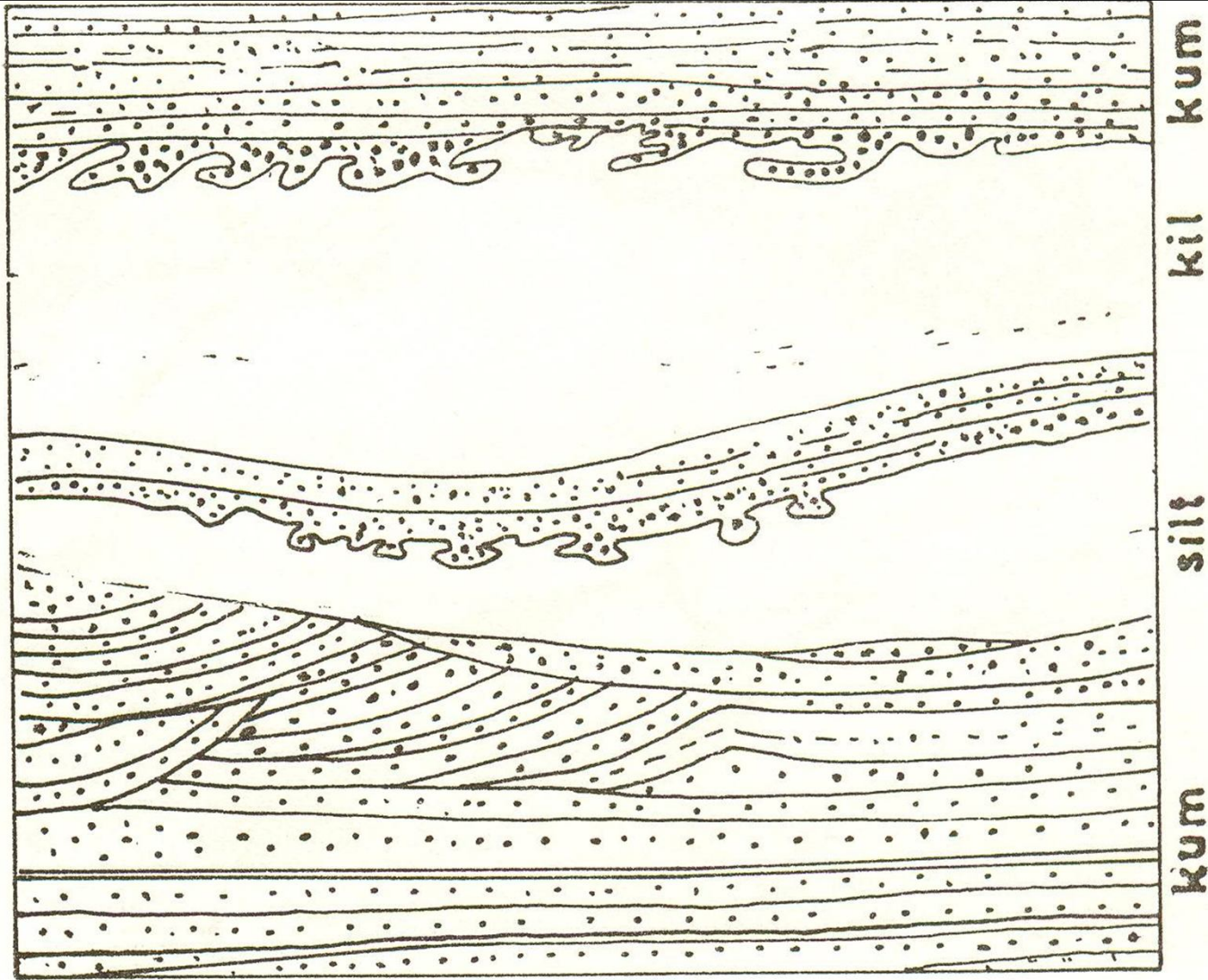
A: Boşlukları kum ile dolmuş kuruma çatlakları (plan);

B: Kuruma çatlakları olan bir tabakanın dikey kesiti;

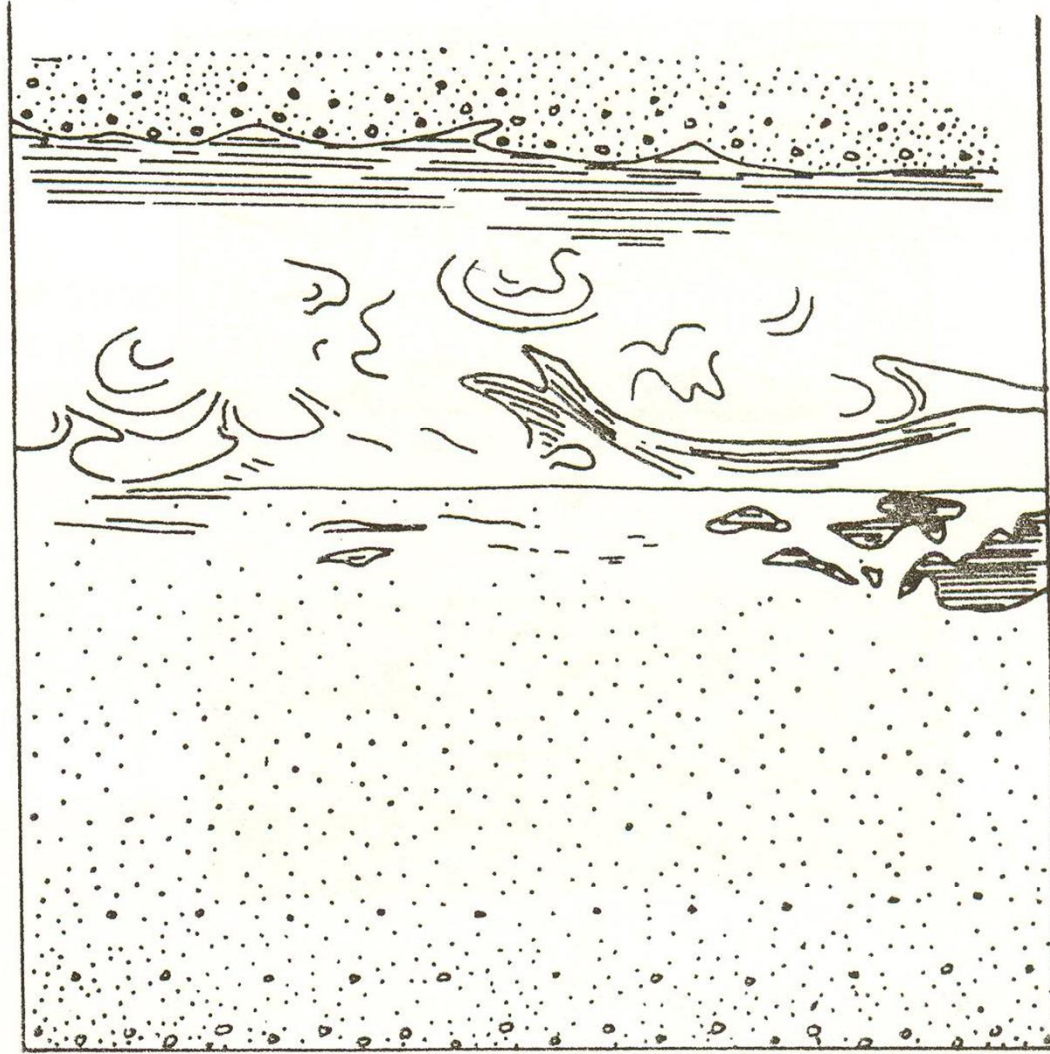
C: Tuz kristalleri izleri;

D: Yağmur damlaları izleri;

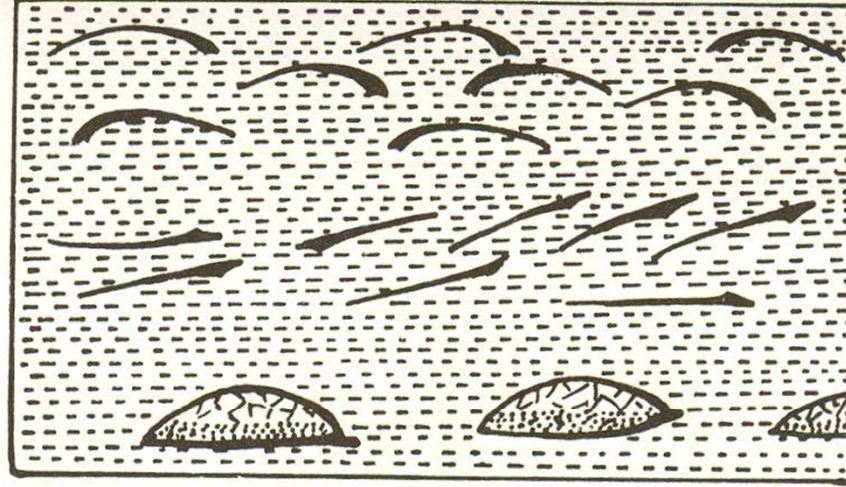
E ve F: İçerisi kumla dolmuş kuruma çatlakları, sivri uçlar tabakanın alt tarafını gösterirler.

Kumlu ve killi tabaka sınırlarında oygu ve dolgular. Yozgat doğusunda Eosan fliş serisine ait bir örnek (Büyükölük oranı 1:1).

Grovaklarda tabaka içi buruşmalar, dereceli tabakalanma ve kumlu - killi tabaka sınırı. İstanbul çevresinde Baltalimanı deresinde Karbonifer grovakları (MC CALLI-EN, 1950).

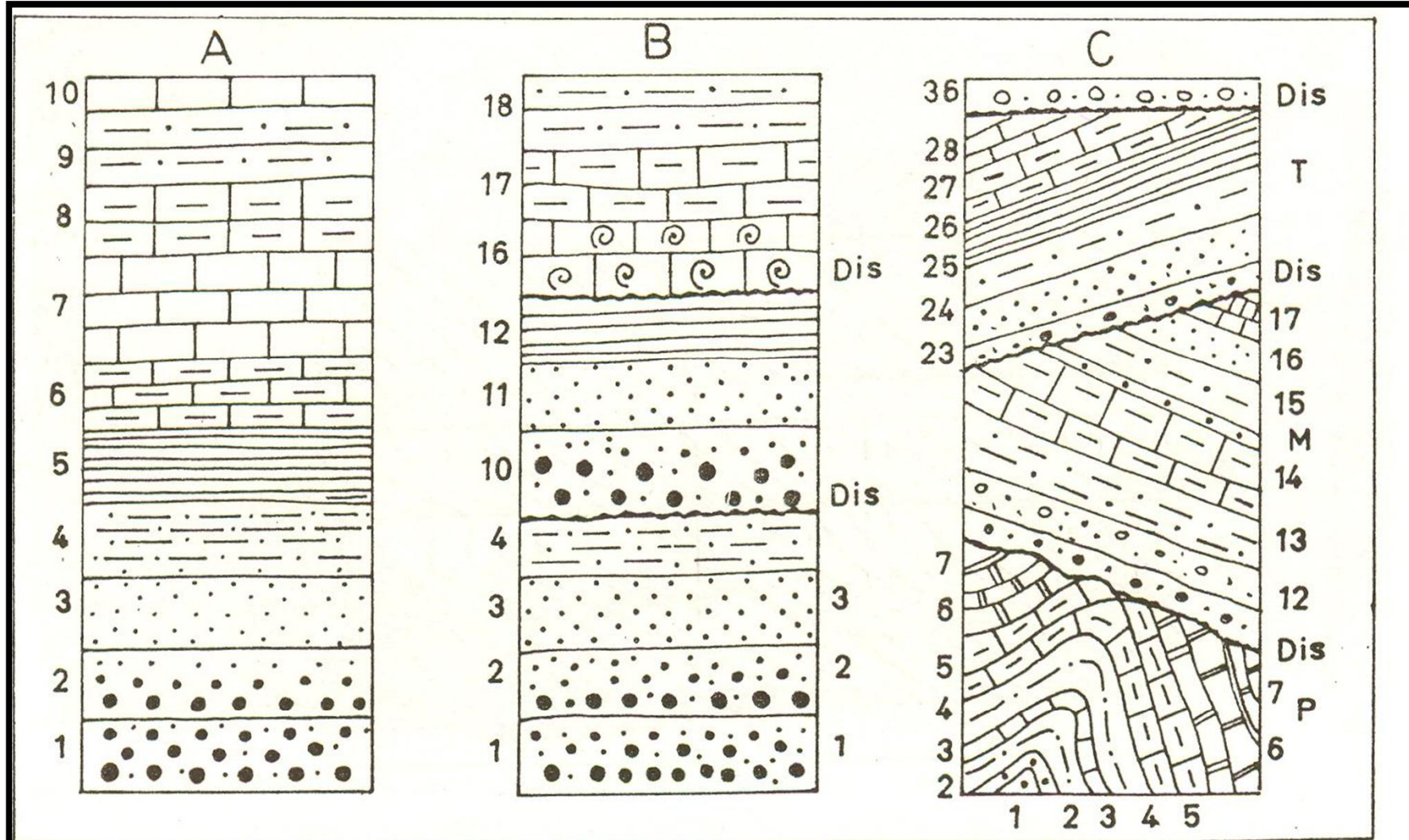

a

b

İki kavkılı (Brachiopoda) fosilleri içeren tabakalarda normal olarak kabarık kavkılar (dorsal) tabakanın üst tarafını, yassı kavkılar alt tarafı gösterirler. Ayrıca, kabarık kavkılarının boşluklarında kalsit kristalleri meydana gelir (R. T. SHROCK, 1948).

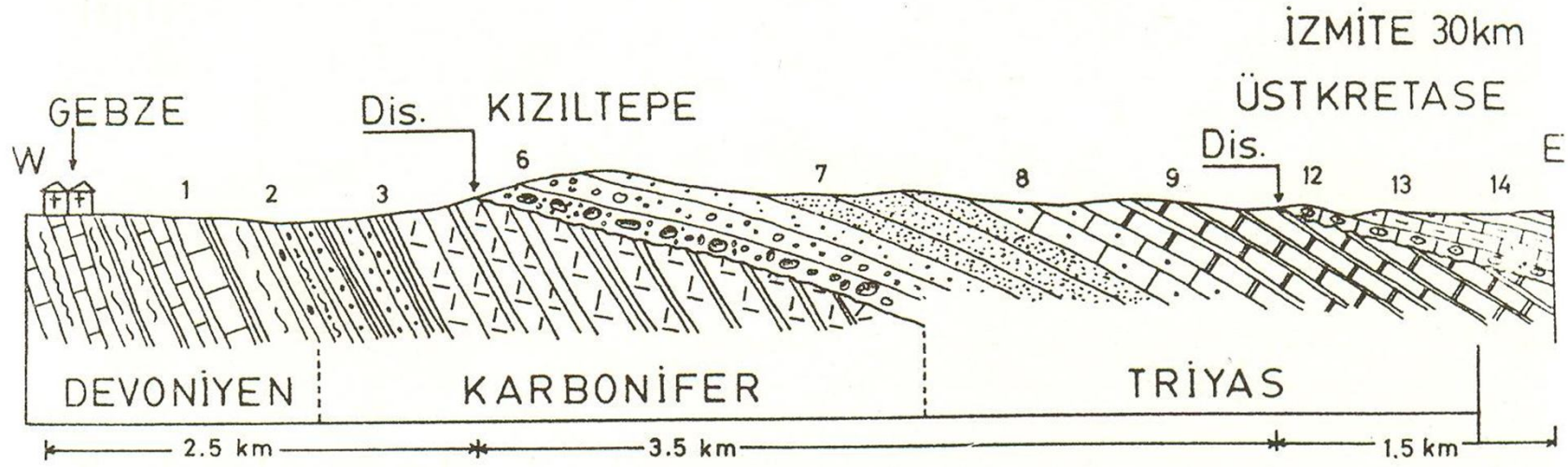
Konkordan (A) ve diskordan (B, C) tabaka serileri.

B: aralıklı - boşluklu diskordans (diskonformite);

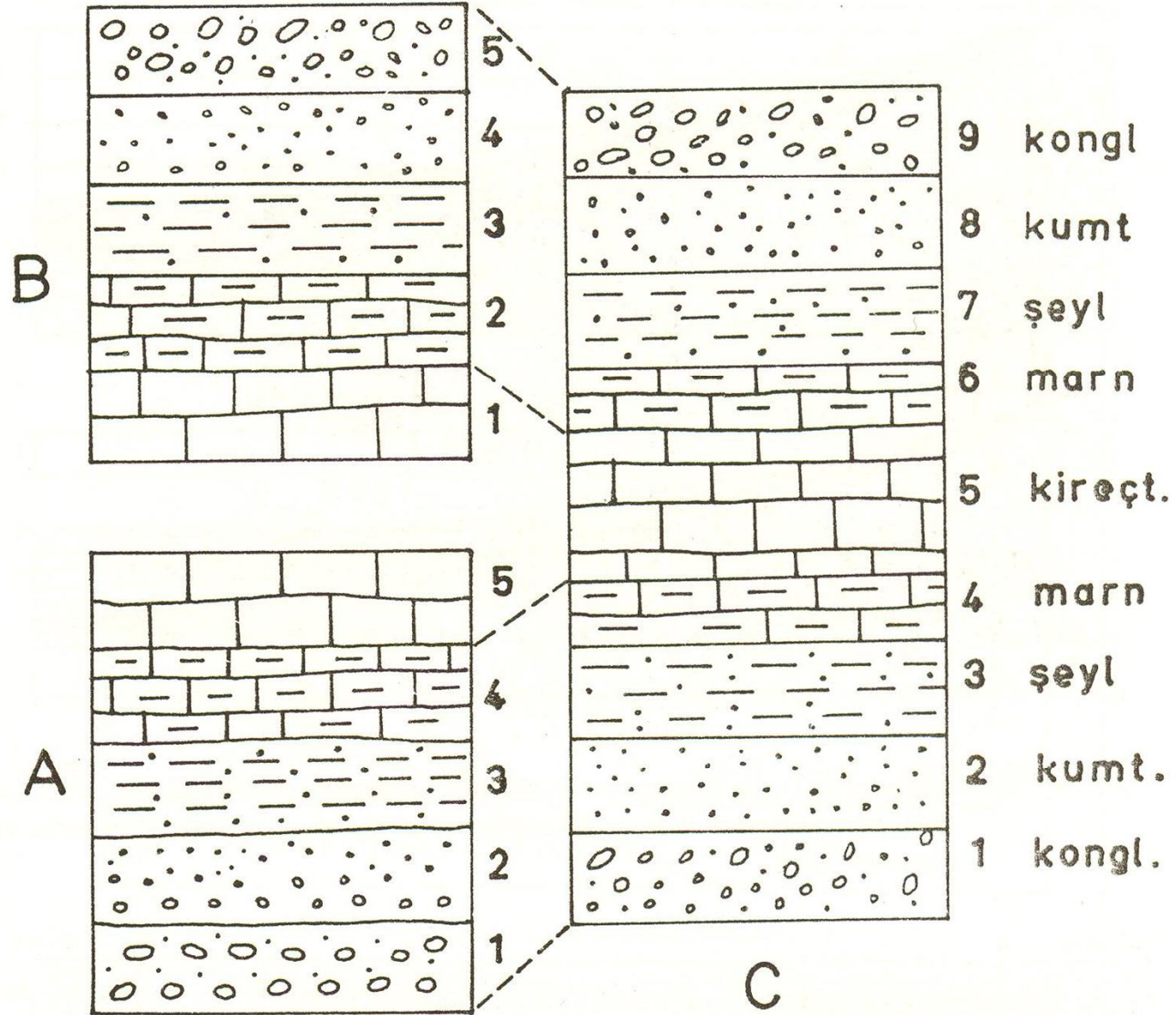
C: açılı diskordanslar (ankonformite). Dis: Diskordans yüzeyleri.

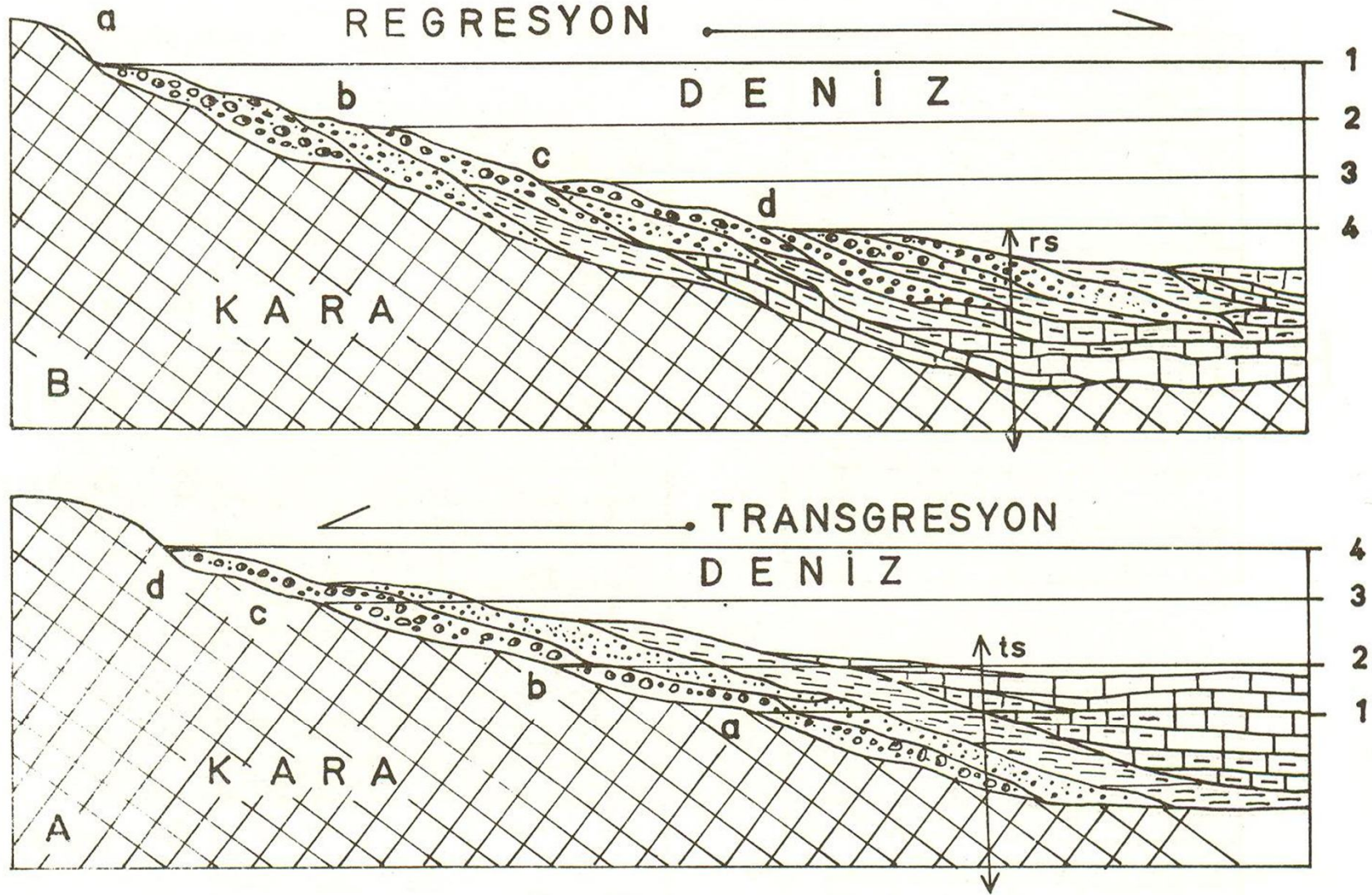
Diskordans

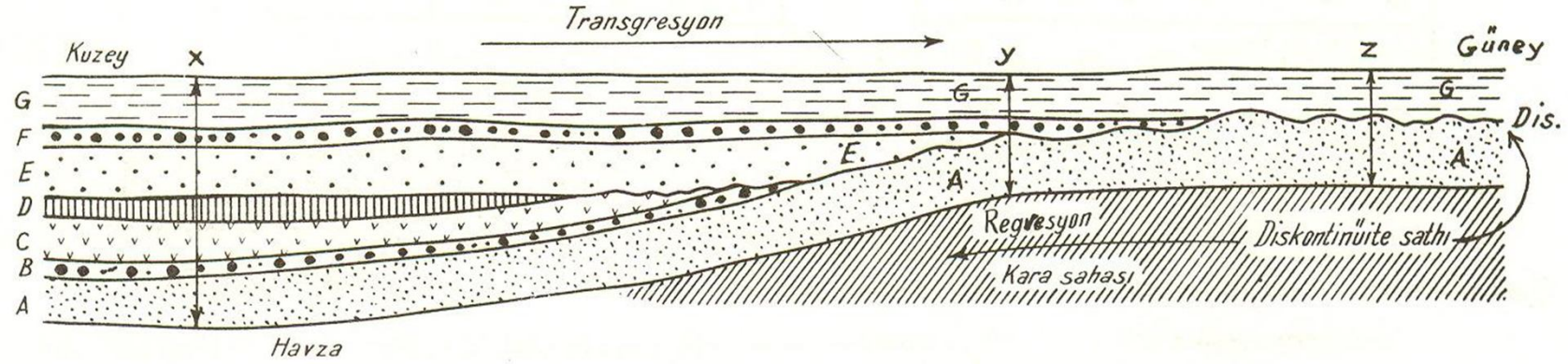
Gebze - İzmit yolu üzerinde gözlenebilen açılı diskoranslar (Dis). Karbonifer üzerinde taban konglomasası ile başlayan Trias; Trias üzerine taban konglomasası (Hereke pudingleri) ile gelen Üstkretase.

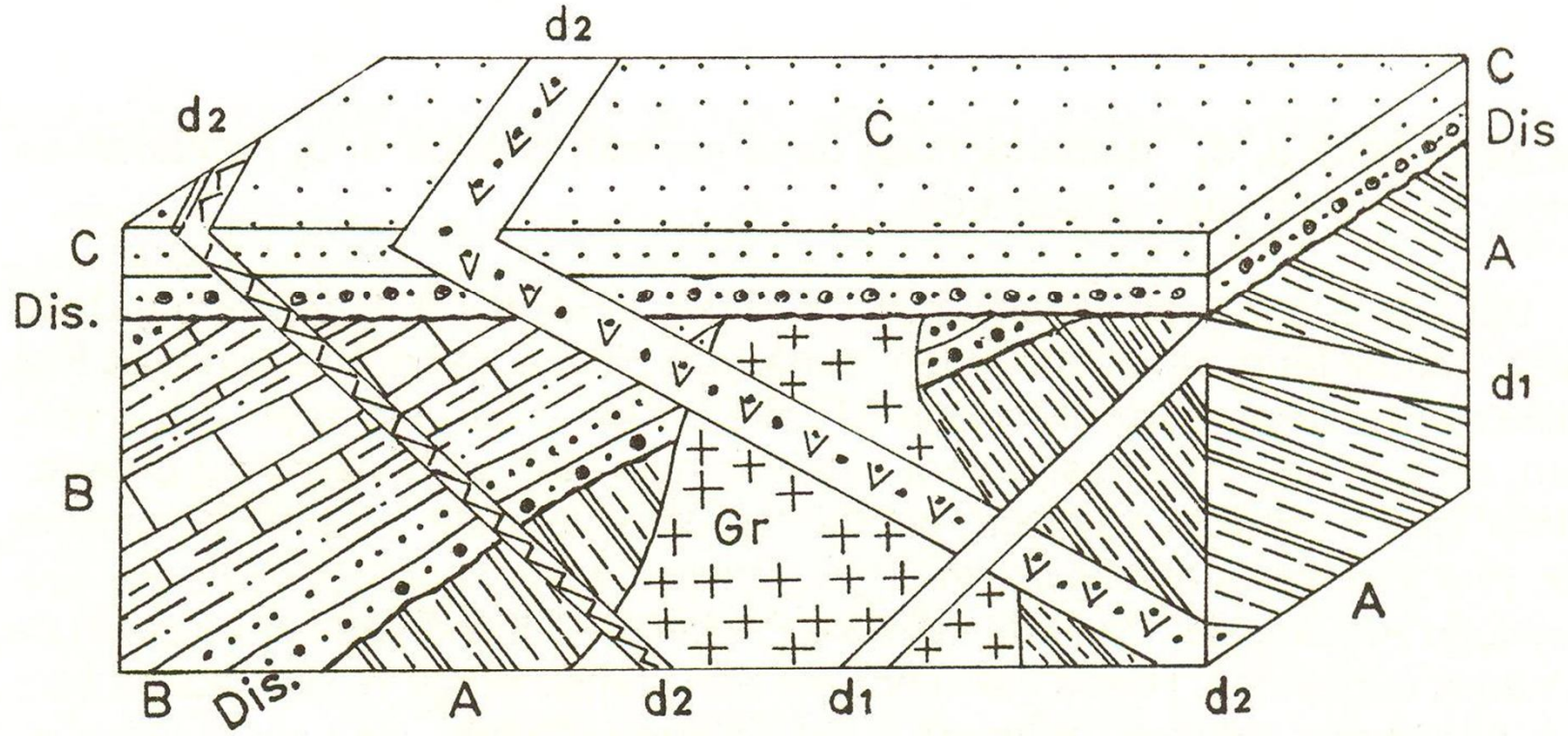
Transgresyon (A) ve Regresyon (B) serileri. C: Tam seri veya bir <<kat>>.

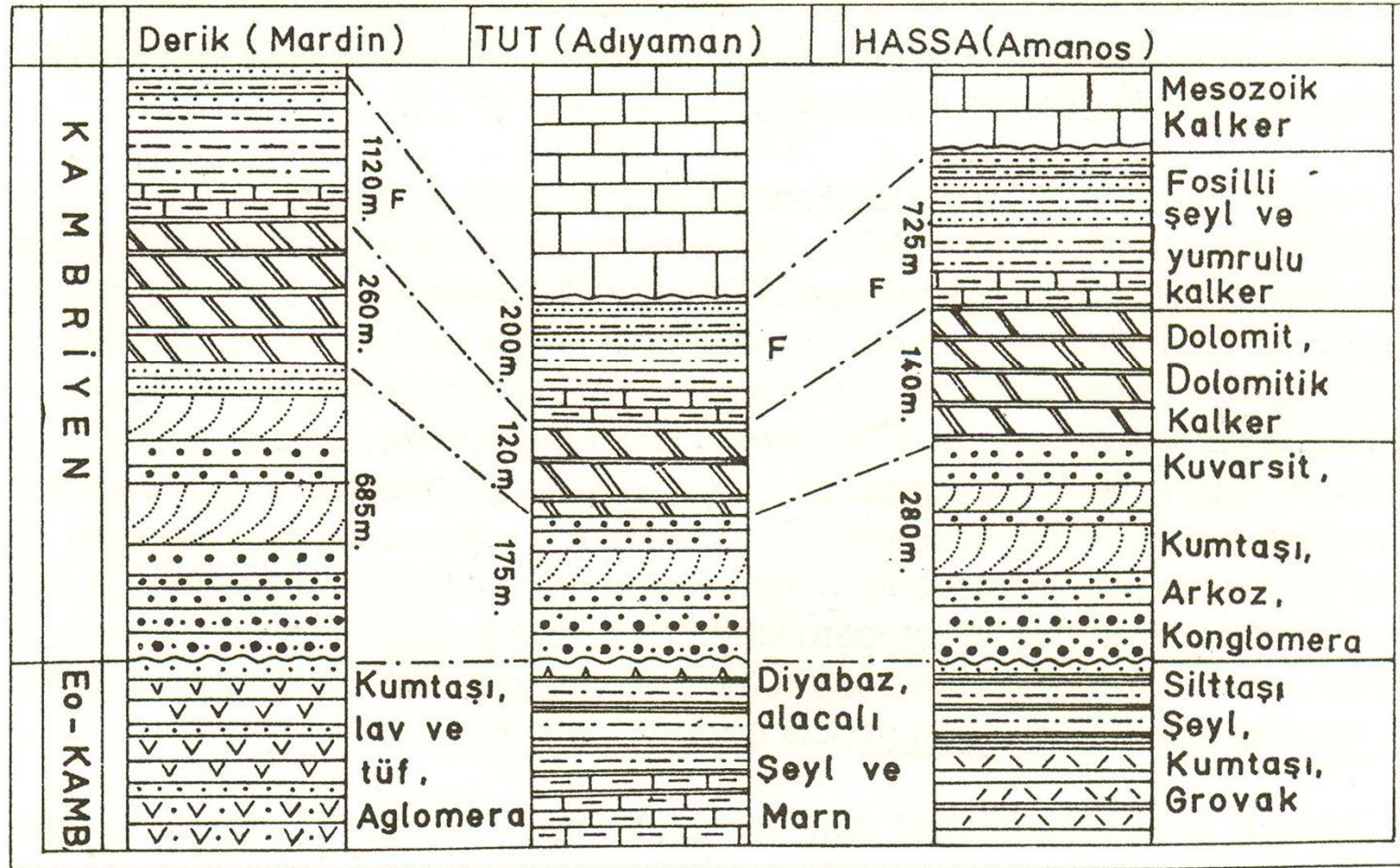
Transgresyon (A) ve Regresyon (B) olaylarını açıklayan şematik resimler, 1, 2, 3, 4, deniz seviyeleri ve a, b, c, d : bu seviyelere ait kıyılar. ts: transgresyon serisi: rs: regresyon serisi.

Transgresyon ve Regresyon olayları nedeniyle sedimentasyon havzasının değişik bölgelerinde meydana gelen konkordan ve diskordan seriler. X - kesiminde: Konkordan seri, eksik yok, devamlı çökelme. Y - kesiminde Boşluklu diskordans (B, C, D, E tabakaları eksik); Z-kesiminde daha çok eksik var, A ile G arasındaki tabakalar çökelmemiştir (Boşluklu diskordans veya diskonformite). Kuzeyden güneye doğru gelişen transgresyondan önce Güneyden Kuzeye doğru bir regresyon olmuş, B, C, D tabakaları bu sırada çökelmiştir. (M. GIGNOUX, 1950'den).

Değişik kökenli kayaların görece yaşlarını belirten blokdiagram, A - serisi en yaşlı, d_1 ve d_2 damarları en yeni, Dis: Diskordans yüzeyleri; ayrıntılı açıklama metinde.

Birbirinden uzak bölgelerde, fakat benzer coğrafik ortamlarda oluşan aynı yaşlı tabaka serilerinin birbirleri ile karşılaştırılması (korelasyonu). Güneydoğu Anadolu-da, Derik, Tut ve Hassa bölgelerindeki Kambriyen yaşlı tortul seriler. F: benzer fosil türlerini taşıyan tabakalar.

